

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

เนื่องจากงานวิจัยนี้เป็นการวิจัยเอกสาร (Documentary research) และเป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ ซึ่งผู้วิจัยเน้นการศึกษาค้นคว้าเอกสารเป็นหลักโดยใช้การนำเสนอแบบบรรยาย ใช้เครื่องมือที่เป็นแบบสอบถามสำหรับเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษารวม 200 ตัวอย่างจากกลุ่มประชากรทั้งหมด 920 คน ผู้วิจัยแยกแยะขั้นตอนต่าง ๆ ในการวิจัยดังนี้

3.1 ขั้นตอนการจัดเตรียมเอกสาร

ผู้ศึกษาได้จัดเรียงลำดับความสำคัญของเอกสารต่าง ๆ ที่ทำการศึกษาวิจัยได้แก่

ก. เอกสารปฐมภูมิที่เป็นพระไตรปิฎกที่ว่าด้วยแนวคิดเรื่อง อบายมุข และโทษของอบายมุข ซึ่งปรากฏในพระไตรปิฎกเล่มที่ 11 และเล่มที่ 23.

ข. เอกสารทุติยภูมิได้แก่ เอกสารชั้นสองที่เป็นการอธิบายความหมายตามพระไตรปิฎกและที่เป็นเอกสารที่ตีความโดยปราชญ์ทางศาสนา โดยศึกษาการตีความคำว่า “อบายมุข” ผ่านงานนิพนธ์ของ พระธรรมปิฎก (ป.อ. ปยุตฺโต) และงานของท่านพุทธทาสเป็นหลัก

ค. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ได้แก่งานที่เป็นงานวิจัยและเป็นวิทยานิพนธ์ที่อธิบายถึง อบายมุขทุกประเภท

3.2 ขั้นตอนการศึกษาวิเคราะห์เอกสาร

การศึกษาค้นคว้าเอกสารเริ่มที่เอกสารปฐมภูมิเฉพาะประเด็นที่กล่าวถึง “อบายมุข” ที่มา และโทษของอบายมุขมากกว่าการตีความหรือการอธิบายขอบเขตของคำว่าอบายมุขเพราะยังไม่เกิดปัญหาเรื่องการตีความ

ในส่วนของการอธิบายและตีความคำว่า “อบายมุข” เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นชัดเจนยุคหลัง ๆ ซึ่งปรากฏในงานของท่านพระธรรมปิฎก (ป.อ. ปยุตฺโต) และท่านพุทธทาสภิกขุ

สุดท้ายเป็นส่วนที่เป็นเอกสารหรืองานวิจัยและวิทยานิพนธ์ที่ศึกษาการตีความหลักพุทธธรรมเพื่อประยุกต์เข้ากับเหตุการณ์ในโลกาภิวัตน์

ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาค้นคว้าเอกสารที่รวบรวมได้แล้ววิเคราะห์เนื้อหาออกเป็นส่วน ๆ โดยเลือกเฉพาะส่วนที่กล่าวถึง “ความหมาย” ของอบายมุข และความเป็นอบายมุขแบบองค์รวม แล้วตั้งวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้ประกอบกับการใช้แบบสอบถามที่ได้จากกลุ่มตัวอย่างประกอบในการอธิบาย

3.3 กลุ่มประชากรและเครื่องมือ

3.3.1 กลุ่มประชากร

กลุ่มประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นนักศึกษาที่เรียนวิชาความจริงของชีวิตในภาคการศึกษาที่ 1/2553 ทั้งหมด 920 คน โดยผู้วิจัยได้เก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างจากนักศึกษาชั้นปีที่ 1 2 3 และชั้นปีที่ 4 จำนวนทั้งสิ้น 200 คน โดยวิธีการสุ่มจากนักศึกษาชั้นปีละ 50 คน

3.3.2 เครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ได้แก่แบบสอบถาม (ตามที่ปรากฏในภาคผนวก ก) ซึ่งการสร้างแบบสอบถามนั้น ตัวของคำถามสร้างขึ้นจากการศึกษานิยามทั่วไปของคำว่า อบายมุข

เนื้อหาของแบบสอบถามนั้น ได้ให้อาจารย์ที่อยู่ในกลุ่มวิชาปรัชญาและศาสนา คือ อาจารย์ตะวัน เกียรติบุญญาฤทธิ์ และอาจารย์สนิท สุขศิริรัมย์ เป็นผู้ตรวจสอบความถูกต้อง และได้ตรวจสอบความน่าเชื่อถือ (Reliability) โดยใช้โปรแกรมประมวลผล ปรากฏผลที่ได้คือ $\alpha = .7950$ (ดังที่ปรากฏในภาคผนวก ข)

ส่วนเครื่องมือที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ระบบการวิเคราะห์ข้อมูลแบบ spss โดยได้เปลี่ยนระดับ scale จาก 5 ระดับจากการวัดความพึงพอใจมาเป็น 3 ระดับเพื่อใช้ในการวัดพฤติกรรมหรือเจตคติอย่างใดอย่างหนึ่ง (ตามที่ปรากฏในภาคผนวก ค)